

Suzanne Vermeer

Lentevuur

UITGEVERIJ
XL
DEVENTER

Proloog

De vrouw rent alsof haar leven ervan afhangt. Sterker nog, dat is ook het geval. Het is een wonder dat ze is ontsnapt. Als ze haar te pakken krijgen, vermoorden ze haar alsnog. Dat weet ze zeker. Ze weet te veel. Veel meer dan goed voor haar is. Toch heeft ze er geen spijt van dat ze het risico heeft genomen. Dat ze ermee heeft ingestemd om het geheim te bewaren totdat ze het met de juiste mensen kan delen. Haar opdrachtgeefster was zeer specifiek en ze is bereid er alles aan te doen om haar wensen in te willigen. Om haar taak te volbrengen, zal ze in leven moeten blijven en ze kan niet garanderen dat haar dat lukt. Het zal niet lang duren voordat ze ontdekken dat ze ervandoor is en achter haar aan komen. Ze klauwt zich een weg langs takken en door bosjes. Haar huid schrijnt van alle krassen die scherpe doorns en struikgewas erop hebben achtergelaten. Haar blote armen zitten vol met ragfijne druppeltjes bloed. Op haar polsen en enkels zitten schuurplekken van de handboeien waar ze zich uit heeft weten te wurmen. Ze negeert de pijn in haar blote, kapotte voeten. Elk steentje, elke oneffenheid snijdt als een mes in haar voetzolen. Haar snelle stappen maken een roffelend geluid op de ongelijke bosgrond en als ze haar tempo nog meer verhoogt,

zwelt het geluid aan als een muziekstuk dat zijn climax bijna heeft bereikt. Als ze haar longen vol lucht pompt, gaan er felle steken door haar borstkas en ze moet moeite doen om het niet uit te schreeuwen.

Gejaagd kijkt ze achterom en dan ziet ze dat alles voor niets is geweest. Ze komen er al aan en ze weet dat ze dit nooit kan winnen. Toch geeft ze niet op. Dat zou ze nooit doen. Ze blijft rennen en prevelt ondertussen een gebed. Misschien dat God haar nog kan redden. Ze graait naar het kruisje dat woest aan een ketting om haar nek bungelt en pakt het tussen duim en wijsvinger vast. Drukt er een kus op. Ze voelt dat haar lichaam uitgeput raakt, dat haar krachten afnemen, maar de strijd lust in haar hoofd laait feller op dan ooit tevoren. Als ze maar bij de weg komt voordat ze haar te pakken krijgen. Dan heeft ze nog een kans. Een voorbijrijdende automobilist kan haar misschien helpen. Nog honderd meter. Vijftig meter, veertig. Steeds dichterbij, nog heel even volhouden. Tien meter, ze gaat het halen! Triomf zwelt op in haar borst. En net wanneer ze denkt dat haar gebeden zijn verhoord, voelt ze een scheurende pijn aan haar hoofd. Haar nek klapt naar achteren en ze valt met een smak op haar rug. Alle lucht wordt uit haar longen geslagen door de harde dreun waarmee haar lichaam de grond raakt. Ze wordt aan haar haren meegesleept. Haar huid scheurt en ze schreeuwt het

uit als het vel van haar benen en rug wordt gestroopt door de harde ondergrond. Uiteindelijk belandt ze op haar zij. Ze krijgt een trap in haar rug en de pijn die daarop volgt is zo hevig dat ze bijna het bewustzijn verliest. Er loopt speeksel uit haar mond dat zich vermengt met zand en bloed. Sterke handen rollen haar op haar rug, omsluiten haar keel en trekken haar een stuk overeind. Haar billen zweven boven de grond, maar met haar voeten kan ze hem nog net aantikken. Ze kromt haar tenen in een poging ze als ankers in de grond te klauwen.

‘Waar is het?’ schreeuwt iemand. Ze wordt door elkaar gerammeld. De vlekken voor haar ogen gaan steeds harder dansen en krijgen steeds fellere kleuren.

‘WAAR IS HET?!’

De hand die haar strot omklemmt maakt het haar onmogelijk om antwoord te geven, maar zelfs als haar aanvaller hem zou weghalen, zou ze niets zeggen. Als het moet, zwijgt ze tot in het graf. Ze voelt haar ogen wegdraaien en onmiddellijk wordt de greep op haar keel losser. Lucht! Ze zuigt de zuurstof met grote teugen naar binnen, terwijl ze door een waas van tranen naar de weg kijkt. Ze was zo dichtbij.

1

‘Talent slaat duidelijk een generatie over.’

Julia van Galen knipoogt via de binnenspiegel naar Irene, die achter in de huurauto vals en uit volle borst meezingt met het nieuwste album van P!nk. Het komt haar op een por tegen haar schouder te staan, maar verder lijkt Irene zich niks aan te trekken van het commentaar. Ze voert de decibellen zelfs nog een beetje op en Sofie, de derde persoon in de auto, slaat demonstratief haar handen voor haar oren.

Julia draait de volumeknop van de autoradio flink terug en zucht dankbaar als haar nicht eindelijk haar mond houdt.

‘Het is al goed, hoor,’ klinkt het quasimokkend vanaf de achterbank. ‘Ik hou mijn mond wel, de hint is duidelijk.’

‘Sorry hoor, maar we zouden niet voor je omdraaien bij *The Voice*,’ zegt Sofie grinnikend. ‘Maar begrijp ik nou uit Julia’s woorden dat er in jouw familie iemand wél in staat is om toon te houden?’

‘Nou, dat zou ik niet...’

‘Echt wel!’ onderbreekt Julia haar nicht. ‘Soof, heb ik je nooit verteld dat mijn tante Jannah toen ze nog hier woonde een enorme hit had?’

‘Wat, meen je dat serieus?’

‘Absoluut. Ze hadden hier toen net vrije verkiezingen gehad, volgens mij was dat in 1990 of zo.’

‘Wauw, dat is een familiegeheim dat je zorgvuldig hebt bewaard. Maar ja, gezien de zangkwaliteiten van je lieftallige nicht snap ik dat ook wel.’

‘Jaja, zo kan-ie wel weer. Zeg, als ik beloof om het zingen aan P!nk over te laten, mag de radio dan weer wat harder?’ Irene haalt haar hand door haar blonde kortgeknipte kapsel. Ze klinkt wat geïrriteerd.

‘Omdat je het zo lief vraagt,’ zegt Julia toegeeflijk, terwijl ze het knipperlichtje aanzet om de afslag naar Veltrusy te nemen.

‘Zijn we er nu bijna?’ vraagt Sofie na een tijdje.

Julia knikt. ‘Het is niet ver meer. Ik vind het wel een beetje spannend. Ik ben hier al sinds mijn zestienste niet meer geweest. Wanneer was jij hier voor het laatst, Irene?’

‘Voor mij is het nog langer geleden. Nadat mama die vreselijke ruzie met oma heeft gehad, zijn we niet meer terug geweest. Ik heb mijn moeder nog wel eens gevraagd of ik met jullie mee mocht, maar dat vond ze geen goed idee. Ik heb me daar altijd bij neergelegd, maar nu oma er niet meer is, heb ik er spijt van dat ik niet wat harder heb doorgedramd.’

‘Het zit mij ook niet lekker dat ik niet wat vaker bij haar langs ben geweest. Ik heb het gevoel dat ik kost-

bare tijd heb laten liggen en dat kan ik nooit meer inhalen. Van uitstel kwam elke keer weer afstel en nu is het te laat.'

'Het lijkt me heel raar om straks de oprit van haar huis op te rijden zonder dat ze ons buiten op het bordes staat op te wachten. Weet je nog hoe ze daar altijd stond, met haar handen gevouwen? En als ze ons dan zag, dan gingen die armen open en verscheen die mooie lach.'

'En dan pakte ze je handen vast en nam ze je mee naar de keuken, waar Ryba in een grote pan met dampende goulash stond te roeren.'

'Ach ja, Ryba, met haar traditioneel geweven bloemenshort. Volgens mij sliep ze er zelfs in.' Irene grinnikt.

'Ryba was de huishoudelijke hulp van jullie oma?' vraagt Sofie.

'Ik zou haar eerder "het meubilair" willen noemen. Waar oma was, was Ryba.'

'Dat klinkt wel heel erg oneerbiedig, Irene. Officieel was Ryba bij mijn opa en oma in dienst, maar iedereen beschouwde haar als een huisvriendin. Ze hoorde bij de familie. Als we uitstapjes maakten, en met alle maaltijden en feestjes: Ryba was erbij. Ze is een jaar na opa overleden.'

'Zo, dat is heftig, om binnen een jaar de twee mensen die je het meest na staan in het dagelijks leven te

verliezen. Trok je oma dat een beetje?’

‘Ze was er kapot van, maar ze is altijd iemand geweest die overal het beste van maakte, dus ze ging door. Ik heb zelden iemand ontmoet met zo’n positieve instelling en passie voor het leven. Maar het was niet makkelijk. De leegte die opa en Ryba in haar leven achterlieten, was tussen de regels door te lezen in haar brieven.’

‘Heeft ze nooit overwogen om terug naar Nederland te komen?’ Sofie pakt een handje winegums uit de zak die in de middenconsole van de zilvergrijze Volkswagen Golf ligt, stopt er eentje in haar mond en deelt ze daarna uit aan Julia en Irene.

‘Dat zou je verwachten,’ antwoordt Julia smakkend, ‘maar ze koos ervoor om alleen in dat grote huis te blijven.’

‘Onbegrijpelijk eigenlijk, hè,’ zeg Irene peinzend. ‘In Nederland had ze haar familie om zich heen gehad, gezelligheid, aanspraak, maar toch wilde ze daar blijven.’

‘Oma was erg verknocht aan het huis en het landgoed waar ze vanaf haar twintigste heeft gewoond. Ze had haar hart niet alleen aan opa verpand, maar ook aan zijn land. Tsjechië was voor haar meer een thuisland dan Nederland. Weggaan uit Tsjechië, van die plek, voelde voor haar als een ontworteling, en met het verlies van opa en Ryba erbij kon ze dat niet aan.’

‘Als ik haar belde en vroeg waarom ze niet naar Nederland kwam, dan zei ze altijd: “Je opa’s voetafdrukken staan vereeuwigd in deze grond. Al onze herinneringen, goede én slechte, hangen hier nog in de lucht, dat kan ik toch niet achterlaten?”’ Irene zwaait naar een boer die op het punt staat met ronkende tractor zijn geploegde akker te verlaten. ‘Dat is toch mooi, hè, dat je zoveel voor iemand kunt voelen. Ze zei ook eens: “Ik voel hem hier zo dicht bij me, alsof zijn ziel hier rondzweeft.”’

‘Geloven jullie daarin? Dat er iets is na de dood en dat je ziel voortleeft?’ Sofie stopt nog een snoepje in haar mond.

Julia kijkt even opzij naar haar vriendin. ‘Of ik er echt in geloof weet ik eigenlijk niet, maar de gedachte dat de zielen van mijn grootouders daar nog zijn, vind ik wel iets moois en romantisch hebben. Dat ze elkaar weer gevonden hebben en elke dag samen door de tuin dansen, of in de beeldentuin wandelen.’ ‘Nou, ik weet het niet, hoor.’ Irene huivert. ‘Ik heb het niet zo op geesten, ook niet als ze uit mijn eigen familie komen. Krijg er kippenvel van.’

‘Irene slaapt met het licht aan vannacht,’ zegt Sofie grinnikend.

‘Ha ha, je medeleven is hartverwarmend, Sofie.’

Julia duwt op een knopje en haar raam gaat zoevend open. ‘Dat vond ik als kind al zo lekker.’ Ze

zucht vergenoegd, terwijl ze de zoete geur van bloesem, pas gemaaid gras en ontluikende heesters diep inademt. Ze steekt haar linkerhand uit het raam en laat haar vingers door de aangename lentebries strelen die over het Tsjechische platteland waait. De zon zet de velden waar ze tussendoor rijden in een gouden gloed en lijkt hun een warm welkom toe te fluisteren.

‘Het is net of de tijd hier heeft stilgestaan,’ klinkt het van de achterbank.

‘Je haalt me de woorden uit de mond,’ verzucht Julia. ‘Het voelt als thuiskomen na een lange tijd.’

‘Hoe oud is jullie oma geworden?’ vraagt Sofie.

‘Drieënnegentig. Ze is in haar slaap gestorven aan een hersenbloeding. Ryba’s kleindochter, die de afgelopen jaren voor haar zorgde, heeft haar gevonden.’

‘Jakkas, ik moet er niet aan denken.’ Sofie trekt een moeilijk gezicht.

‘Nee, ik had ook niet graag in haar schoenen gestaan,’ beaamt Irene.

‘Is die kleindochter nog in het huis van je oma? Gaan we haar zo ontmoeten?’

‘Katarina? Nee, die kon een week na mijn oma’s overlijden een andere baan krijgen in het oosten van het land en de familie heeft haar toen natuurlijk laten gaan. Ze moest ook aan haar eigen toekomst denken. Wij hadden sowieso niet langer werk voor